

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

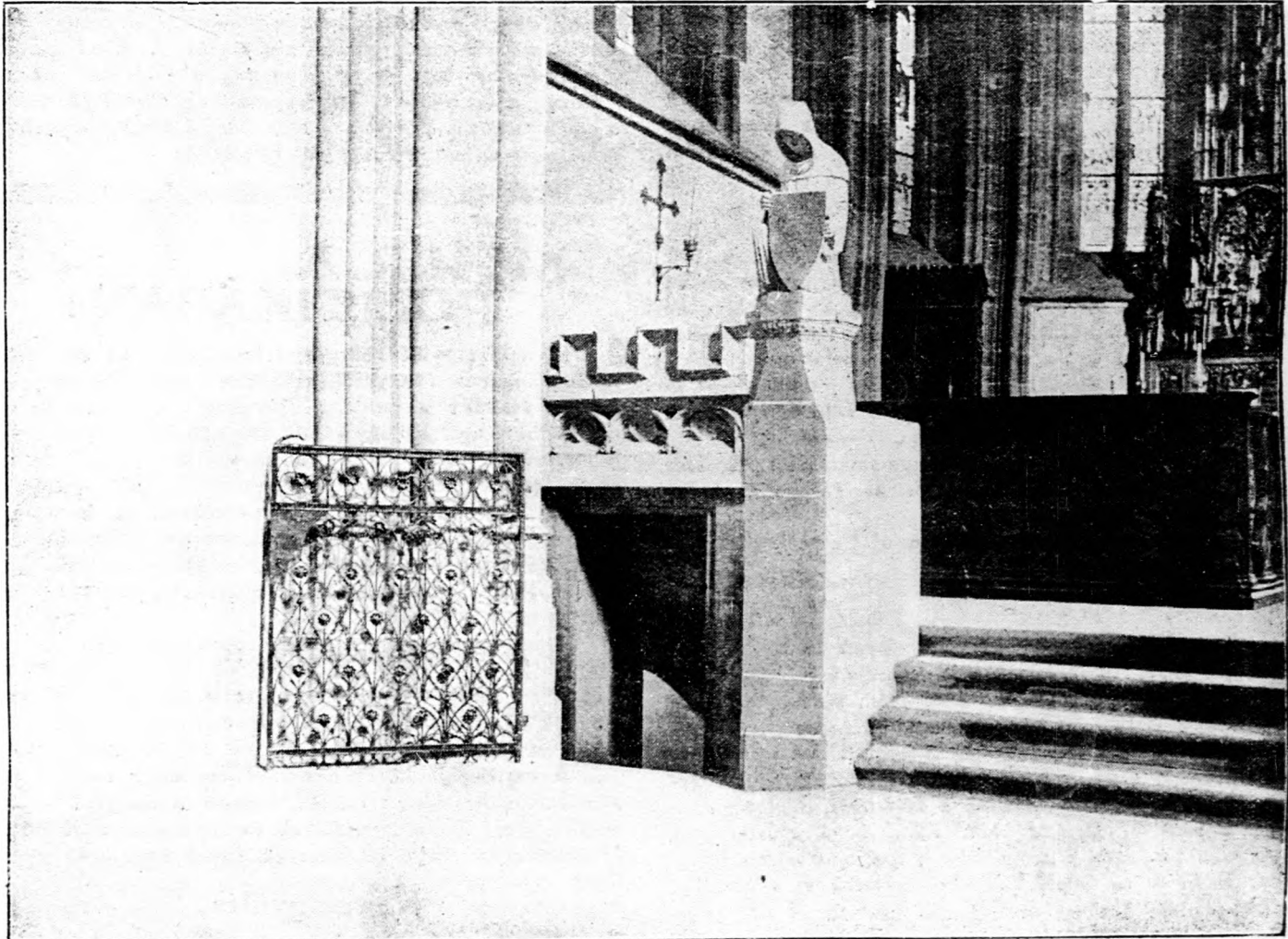
11. évfolyam. 12. szám.

Vasárnap, március 20.

A nagy példa.

(—y.) Az embereket a bajok próbálják ki. Ugyanezt mondhatjuk a nemzetekről is. Németország sohasem mutatkozott nagyobbak, mint a megpróbáltatás súlyos napjaiban. A front összeomlásának idején az volt a látogat, hogy elvesztette a fejét, mert nyugtalanságtól

remegett az egész német társadalom s kelevényként ütöttek ki rajta a kommunista mozgalmak. Azonban a némettség egészséges életereje leküzdötte a vörös mérget. Többségre jutottak ugyan a szociáldemokraták, csak-hogy ezek sem vetették ki programjukból a hazaszeretetet. A német szocialisták először németek, azután szocialisták. Most aztán, a legutolsó választásokon már a polgári pártok kerültek felül, de még nem elég erősek

Emlékek, melyek a magyarság igazát hirdetik. — Rákóczi Ferenc hamvait őrző kripta lejárata a kassai dómban.

arra, hogy egymagukban kormányozzanak, azért a mérsekelt szocialistákkal együtt viszik az ország dolgát.

Bármilyen döcögős is ez a koalíciós kormányzás, azért rend van Németországban. A német nép nem várja a kormánytól, hogy lépésről-lépésre az lódítsa a rend felé. Magamagát fegyelmezi. Itt a rend a társadalmi szellem védelme alatt áll.

Munkára sem kell kényszeríteni senkit sem. A németek belátták, hogy míg lerójják a hadisarcot, meg kell feszíteniök minden erejüket. És ezt teszik is. A testi munkások többet dolgoznak napi egy órával az ország talpraállásáért. Irodák, hivatalok reggel nyolc órától egy-huzamban esti hat óráig vannak munkában. Kétszer esznek naponta a német tisztviselők, de fiaik már bizonyára háromszor fognak enni.

A szorgalmas munka csodatevő hatása máris mutatkozik. Ontja a német ipar a termékeit s hatalmasan szervezett kereskedelme révén máris megtalálta az összeköttetést a világ minden piacával. Derült s biztató képet mutat városi életük; telt raktáraik, fényes kirakataik arra vallanak, hogy Németország megtalálta az erőgyűjtés útját. A német gazdák pedig megfogadták, hogy a földművelést az eddig felülmúló magas színvonalra emelik. És ez a fogadalom nem pusztán szó, mert amit a német céljává avat, azt vissza nem rettenő következetességével, szorgalmával és alaposágával el is éri. Úgy tanul, dolgozik most a német társadalom, mintha egy új honalapítás munkáját végeznék.

Az antant új katonai megszállásai ugyan nem hozzák ki sodrúkból a németeket. Keserves dolog a katonai megszállás, magunkról is tapasztalhattuk. De a németek habozás nélkül kiűrik ezt az ürömpoharat, hogy ezen a módon is bemutassák a világ előtt tiltakozásukat az irgalmatlan hadisarcok ellen. Múló bajnak tekintik az antant erőszakos rendszabályait. Az egyének szenvedni fognak, de mi az egyén és mi egy egész nemzedék az örökéletű nemzet sorsához képest! Mert hogy a nemzet élni és virágozni fog és régi hatalmát visszaszerzi, arról minden német ember meg van győződve. A jövő élet, a régi nagyság szent eszméjeért dobban össze minden német szív. Ne féltsetek ezt az országot az elzúllástól, a felborulástól. Kálváriája testét, jellemét csak acélosabbá fogja tenni.

Boldogok volnánk, ha ugyanezeket mondhatnánk el magunkról is. Pedig a magyar nép is a jó Isten remek alkotásai közé tartozik. Ha kemény derekát, világos értelmét fegyelem alá tudná vetni, a sziklánál szilárdabb jövőt teremthetne nemzetének. És ha szájára és indultaira lakatot tudna tenni.

Lessük el a német néptől az új életreébredés titkát és kövessük nyomdokait!

Budapest, március 19.

KELL A KUTYÁNAK. Ezt jelenti körülbelül ez a szó: «bojkott». A fővárosban a vendéglősök — nagyon helyesen — kimondták a sörre a bojkottot, mert a sörgyárosok duplára emelték az árakat. Nem árulnak sört. Ugyanezt mondják ki a bentesek és mészárosok makacs árdrágítása ellen is. Nem árulnak búsételt, míg az élőállatárak csökkenése arányban le nem szállítják a búsárakat. Kalapot emelünk a pesti vendéglősök előtt. Ideje, hogy egyszer már talpra álljon valaki s azt mondja a spekuláns nyereszkeskedésnek: Eddig és ne tovább! A sörplutokraták és a vastagra bízott fővárosi bentesek nem egyedül vannak. A nagykereskedők, a nyereszkeskedő bankvállalatok s az ipari cikkekkel termelő gyárosok mind sükelek s az olcsóbbodás dübörgő hangját nem akarják hallani. A radikális és nemzetközi

pesti lapok mindig a földművesgazdákat ocsárolták, hogy ilyen meg olyan kapzsiak. Hát most is a gazdák a kapzsiak. Hiszen a sertésárak már rég felére estek; a sertésbúst mégse féláron mérik a bentesek. A gazdák terményei: a bab, a köles, a mák, a paprika, a tojás, a vaj, a marha, a jub stb. ára már jó pár bele leszállt. Miért nem követik hát a «kapzsi» gazdákat a «szegény» nagykereskedők? Nem is akarják addig, míg az ország fogyasztó közönsége általános bojkottot nem mond ki az ipari portékákra. Ne vásároljon senki pár hélig: majd észretérnek!

*

A KISGAZDÁKRA USZÍT — A NAGYBANK.

Éber Antal úr az egyik pesti nagybank vezérigazgatója. Tebát bankfejedelem és pénzkirály a javából. Nem is bírja megtagadni magát. A vagyonváltásról szólva kioktatta a pénzügyminisztert, hogy ne a bankokat és a részvénytársaságokat vámolja meg, hanem a kisgazdáknál kezdje, mert — úgymond — azoknál rekedt meg a sok pénz. A bankok vezére e mellett a szövetkezeteken is ütött egyet s követelte, hogy a szövetkezeteken nagyobb eret vágjon a pénzügyminiszter, mint terobe vette. Nagyon haragszik — úgy látszik — a milliárdok ura a szegény szövetkezetekre és a szántóvető gazdákra egyaránt. Hiszen, aki egyiket nem szereti, az a másikat sem kedveli. Ezt már tudjuk. Csak-bogy nincs igaza ám Éber urnak. A kisgazdák nincsenek úgy tele pénzzel, mint ő gondolja. Izgatás az egész. Ha van is egynébány, akinek használt a konjunktúra, sokkal több nyomorodott meg a maximális világban. Mert míg a nagybankok annyit nyerhettek, amennyit akartak, a gazdák bevételét a haditermény szabta meg s vitte el. Gondoskodtak a bankok róla, hogy ne fulladjon meg a földműves gazdáközönség a bankójában. Megkoppasztották, mielőtt jött volna a vagyonváltás. Nagyon jó orra van a pénzügyminiszternek, mikor először a bankoknál kereskedik.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A nemzetgyűlés sürgősen letárgyalta az állami és társadalmi rend hatásosabb védelméről szóló törvényt és ezután áttérhet a pénzügyi javaslatok tárgyalására és előreláthatólag husvétig végez Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter javaslatainak első csoportjával, amelyet a miniszter tavaszi szántásnak nevezett.

A kisgazdapárt legutóbbi értekezletén is hangsúlyozta, hogy a legfontosabb kormányzati teendőknél a földreform gyors keresztülvitelét, a gabona szabad forgalmának a visszaállítását és a közgazgatás reformját tekinti.

A földtörvények végrehajtásának

tárgyában Teleki Pál gróf miniszterelnök az összes vármegyék főispánjait és alispánjait értekezletre gyűjtötte össze és ezen megbeszélték a legsürgösebb tennivalókat.

A képviselők körében mozgalom indult meg, hogy a nemzetgyűlés üléseit ezentúl délután 4 órától 8 óráig tartásuk, mert így a miniszterek és képviselők a délelőtti órákban zavartalanul intézhetnék egyéb ügyeiket.

Nemzetgyűlés.

Március 7. Szilágyi Lajos az állami rend hatásosabb védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalása során nagy beszédet mond és különösen a katonai túlkapások ellen

Könyves Kálmán cég jogosításával.

«Mátyás király, a diadalmas.»

Benczur Gyula festménye.

fakad ki. *Belitska Sándor Szilágyinak* adott válaszában megemlíti, hogy a *nemzetvédelmi szervezetek* most vannak átszervezés alatt.

Március 10. *Huszár Károly* összeférhetetlenségi bejelentést tesz maga ellen. *Apponyi Albert* gróf az államrendi javaslat mellett szólal föl. Számos olyan jelenléget láthatunk ma is, ami a társadalom rendjét veszélyezteti és ezért szükséges, hogy a törvényhozás ezeket a tüneteket kiküszöbölje. A törvénynek kellő oltalmat kell nyújtani akármelyik társadalmi osztály vagy hatalmi tényező kizárólagos uralma ellen. *Gratz Gusztáv* külügyminiszter válaszol *Berky Gyulának* a *baranyai* kérdésben hozzá intézett interpellációjára és hangsúlyozza, hogy a *baranyai állapotok* bizonyos mértékben már javultak. *Tomcsányi Vilmos Pál* belügyminiszter azt feleli *Gyömörey Györgynek* a debreceni esetről előadott interpellációjára, hogy miniszteri rendelet értelmében a rendőrhatalom még egyházi gyűléseket is ellenőrizhet.

Március 11. *Kovács István* sürgős interpelláció keretében a *debreceni eseményeket* teszi szóvá és kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e a felekezeti béke érdekében a református egyház önkormányzatát megvédeni. *Milolay István* pedig interpellációjában azt emeli ki, hogy Debrecenben nem vallási üldözésről, hanem a rendőrség tapintatlanságáról volt szó. A belügyminiszter megígéri, hogy haladéktalanul vizsgálatot tart.

Március 12. *Tomcsányi Vilmos Pál* igazságügyminiszter az állam rendi javaslaton módosításokat ígér és kijelenti, hogy a *javaslatnak csak az a célja, hogy a fölforgató törekvések, a bolsevizmus és anarchia ellen megvédje a társadalmat.* A javaslatot különben nyolc óras, azaz párhuzamos üléseken tárgyalták. *Andrássy Gyula* gróf beszédjében szigorúbb törvényeket sürget a fölforgatók ellen. *Teleki Pál* gróf miniszterelnök *Cserly József* interpellációjára azt válaszolja, hogy az összes főispánok ügye most még függőben van. *Patacsi Dénes* arról beszélt, hogyan izgatják a baranyai gazdákat. A miniszterelnök megnyugtatja a nemzetgyűlést, hogy mi ragaszkodunk a trianoni békeszerződésnek Baranyára vonatkozó részéhez. Az annyira kívánatos *szabadforgalom kérdésében már sikerült megoldási módot találni.* *Perlaky György* a

bányatársuladáktról szóló törvényjavaslat benyújtását sürgeti.

Március 13. *Csukás Endre, Hornyánszky Zoltán* és mások felszólalása után a nemzetgyűlés elfogadta általánosságban az államtrendi javaslatot. *Tomcsányi Vilmos Pál* igazságügyminiszter módosításai után pedig megszavazták részleteiben is.

MEZŐGAZDASÁG

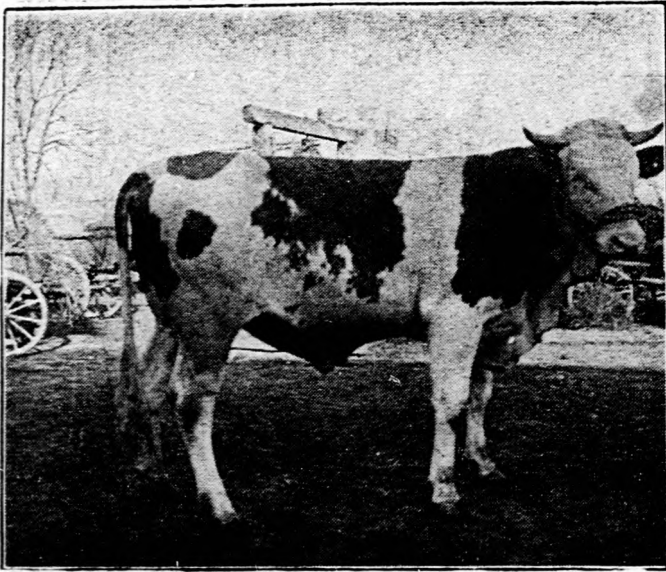
Az őszi búza tavaszi fogasolása.

Irta Gyárfás József.

Nemrég egy csongrádvármegyei kisgazda azzal a kérdéssel fordult hozzám, vajjon az őszi búzát tavasszal jó-e megfogasolni, mert már több ízben jött ez szóba gazdatársai előtt, de ők nem helyeselték, bár még soha sem próbálták. Válaszom, úgy hiszem, másokat is érdekelhet és azért gondoltam jónak a kisgazdák hetilapjában, az Vasárnapban is közzététni.

A mi az őszi búzának tavaszi megfogasolását illeti, azt kisgazdáink nem igen szokták gyakorolni, megjegyezve, hogy e fogasolás alatt mindig hosszú és éles fogú nehéz fogással való megjárás értendő, nem pedig a könnyű fogással vagy töviskoronával végzett végigsimítás, melyet — mint az őszi tavaszi lehengerezését — a gazdák leginkább azért végeznek, hogy a föld tetejét elsimítsák, hogy könnyebb legyen a learatása.

Az őszi búza tavaszi fogasolását pedig a kisgazdák különösen azért nem szeretik, mert vele itt-ott egy-egy búzató kitépődik. De ez annyiban nem baj, mert a megmaradt többi tő annál jobban hokrosodik, annál több hajtást hoz. Ezért mondta több mint száz éve már egy német tudós, hogy aki búzát fogasol, ne nézzen hátra! Vagyis ne sajnálja a kitépott búzát, a fogas növeszt helyette többet!

Payern, 19 hónapos, 520 kg. súlyos, pirostarka szimmentáli félvér bika. Tenyésztője: Éder Matyás levéli kisgazda. Megvette a Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület által f. é. március 2-án rendezett árverésen Zichy Béla gróf lengyelítói uradalma 111.000 koronáért.

De a magyar gazdának mégis csak azt mondhatom, hogy ha búzáját fogasolja, csak nézzen vissza, mert ha nagyon laza és száraz a földje és a fogas igen sok tövet kifordít, sőt egész sorokat kitép, akkor csak hagyja abba e munkát, mert azzal búzájában helyrehozhatatlan kárt csinál.

De ha a fogas nem is tépásztta meg nagyon a búzát, még akkor is előfordult, hogy egy-egy gazda, ki nem értett hozzá, a tavaszi fogasolással úgy megritkította búzáját, hogy az kevesebbet termelt, mintha nem fogasolt volna. Megeshet az elsősorban is gyenge, sovány földön, hol a búzának nincs mitől hiznia, bokrosodnia, de bekövetkezhet ez a legjobb földön is, ha a gazda a fogasoláshoz nem nézi az időt; mert ha tartós szárazságban, vagy a hőjti szelek idején, vagy hidegben, szóval oly időben, mikor a búza fejlődésében megállott, megy neki a gazda fogással, e munka után köszönetet nem fog látni. A hibás ilyenkor azonban nem a fogas, hanem a gazda, kinek józan ésszel fel kellene érni azt, hogy ha nemcsak a rossz idő, de még hozzá ő is hanyagolja búzáját, abból jó ugyan nem származhat! A búza fogasolásához búzanevelő időben kell neki állani; vagyis legjobb erre a csepergésre álló, borúsmeleg idő, de persze a föld ne legyen sáros, hanem eléggé megszikkadt és omlós; viszont ha a föld nagyon száraz és kökemény, várjuk be az esőt, mely a cserepet megpuhítja.

Árt a búzájának az is, ki fogasolja akkor, mikor azt hengerezni kellene, amely eset beáll akkor, ha kitavaszkodáskor látjuk, hogy a búza felfagyott, azaz gyökerét a fagy felszívta.

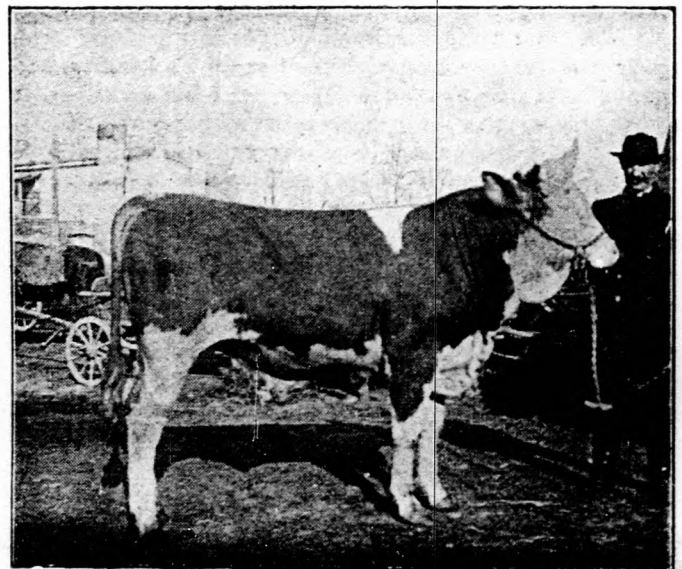
Arthat az is, ki túlságos korán, a kitavaszkodás után azonnal fogasoltat, mert ezzel a búzáját jobban elgyomosíthatja; a fogasoláshoz a melegebb tavaszi napok beálltával, rendszeren tehát áprilisban fogjon bele a gazda, mikor a fogas a búzában már kikelt gyom jó részét kitépi.

De aki ügyelve a fentiekre a maga idejében és a maga helyén végezte a fogasolást, az csakhamar azt fogja észlelni, hogy fogasolt búzája bujább, sötétebb zöldszínű s több a hajtása.

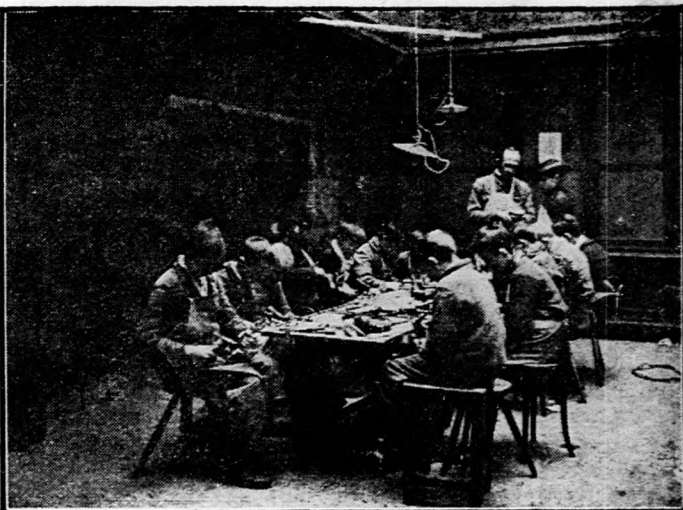
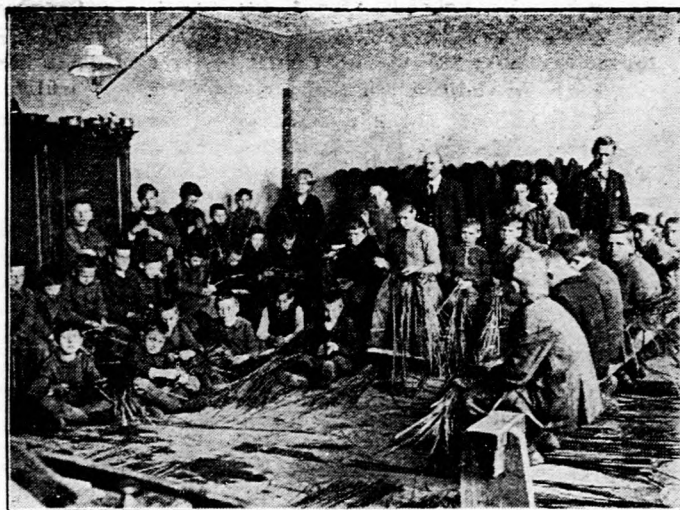
De vajjon a búzának e meghajtása jó-e mindentől? Bizony nem! Ott, ahol gyakori a dült vetés vagy aratás idején a hirtelen beálló és a szemet összeaszaló, száraz hó, elsősorban tehát a nagy magyar Alföldön, a búza fogasolása sokszor nem lesz jó. A fogasolt búza erősebben bokrosodik, több lesz a hajtása, azért sűrűbb is lesz, de később is érik pár nappal, a mi nem baj hazánk csapadékosabb és hűvösebb, gyengébb talajú vidékein, de nagy baj származhat, azaz ocsú lehet belőle a száraz, buja alföldi talajon. Ezért az alföldi gazda rendszeren nem fogasoltatja búzáját nehéz fogással, csak kivételesen, ha búzaföldje télen annyira összemerosódott vagy lesúlykolódott, hogy a búzanövényke mintegy présben áll és ezért nem tud nőni; de ekkor is jobb szereti a gazda a cserepet és jobban törő szeges hengert használni. Ritka búzavetést ellenben, ha egyébként földje nem tömődött össze, nem szokott az alföldi gazda buja talajon, különösen fekete földön tavasszal fogasolni, mert arra számít, hogy kedvező időben a búza magától is eléggé megerősödik és másrészt attól fél, hogy ha a fogasolásra jó buja idő áll be, a fogasolt búza túlságos bokros lesz és későn fog beérni, vagy ha az Alföldön tavasszal nem ritka tartós szárazság köszönt be vagy késői fagy áll be, akkor a fogasolt ritka búza még jobban kiritkul.

Hazánk egyéb vidékein azonban, mind ez az aggodalom nem áll fenn és oda az őszi búzának tavaszi fogasolását csak ajánlani lehet, de persze okkal-móddal végezve azt.

Még csak annyit kívánok a fogasolásról felemlíteni, hogy van gazda, ki a nehéz — ha kell megterhelt — fogast — és pedig ebben az esetben a sorokra keresztben — tavasszal azért bocsátja a búzára, hogy vele jó sok tövet kitépjen és így a túlságos sűrűnek vált búzáját megritkítsa. Azután, mit előadtam, könnyű belátni, hogy buja időben ennek ép ellenkezőjét fogja elérni és búzája kalászosulás után esetleg még jobban fog megrogyni. A kifogásolásnál, de még a legelretésnél is jobb a megdőlés ellen a buja búzavetést jó nehéz hengerrel megjaratni májusban akkor, mikor bokrosodása véget ért, de a búza még szárba nem indult. Csakhogy kisgazdáinknál ritka az ilyen buja búza.

Gangl, 22 hónapos, 590 kg. súlyos, pirostarka szimmentáli félvér bika. Tenyésztője: Gruber János mosonszolonoki kisgazda. Megvette a Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület által f. é. március 2-án tartott árverésen Fränk Sebő (Gyulamajor) 126.000 koronáért.

Angol foglalkoztató műhelyek Budapesten.

A nálunk időző angolok elhagyott, szegény gyermekek számára foglalkoztató műhelyeket rendeztek be. Képtünk a gyermekeket munkaközben ábrázolja.

A magyaróvári bikaárverés eredménye.

(Két képpel.) A Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület március hó 2-án tartotta ezidei első tenyészbikaárverését Magyaróvárt, amely iránt nemcsak a megyebeli tenyésztők részéről mutatkozott nagy érdeklődés, hanem az ország minden részéről nagy számban jöttek vásárolni a szándékozó gazdák. Különösen azok a nagyobb gazdaságok érdeklődtek az árverés iránt, amelyek már tudatában vannak annak, hogy a jó tejelő családból származó bikának milyen nagy jelentősége van a tejgazdaság fejlesztése szempontjából.

Ennek a nagy érdeklődésnek volt köszönhető, hogy ez alkalommal az árverésre hozott 24 darab igen jó leszármazású tenyészbika mind elkelt, sőt sok vásárolni óhajtó tenyésztő bika nélkül volt kénytelen hazautazni. A nagy vetélkedés következtében igen kedvező árakat értek el az elárverezett bikák, amelyekkel a mosonmegyei kisgazdák és zsellérek nagyon meg lehetnek elégedve. Az állag 130 cm. magas, 540 kg. súlyú, két év körüli bikák állagos érelkesítési ára darabonként 70.000 korona volt, vagyis élősúly kg.-ként mintegy 130 K. A legkisebb ár 37.700 K, a legmagasabb ár 126.000 K volt, de 100.000 K-n felüli árt ért el még más három bika is, két bika pedig 90—100.000 K közti áron kelt el. Minden tekintetben igen jó három bikát vett Zichy Béla gróf lengyeltóti uradalma 111.000, 109.000 és 85.000 K-ért. Nemcsak igen jó származású, de külsőleg is mutatós, jó csontozatú bikát vásárolt Széchenyi Domonkos gróf 101.000 K-ért. A legmagasabb árt, 126.000 K-t Frank Sebő (Gyulamajor) fizette egy sokat ígérő Ganglivadéknak. Három bikát vásárolt Koburg herceg vacsi uradalma, kettőt Teleki József gróf dunatetői gazdasága, kettőt Csikvády Ernő (Ágostonpuszta, Veszprémmegye), egy-egy darabot vásároltak több nagy uradalmon kívül Kerekegyháza, Mosonszolnok és Enying községek.

A legnagyobb versengés azokért a bikákért folyt, amelyek külső és csontozat tekintetében is kitűntek a többiek közül, és a kisebb tömegű, finomabb bikákért a legjobb leszármazás mellett is kisebb árakat fizettek. Jogosan kifogásolnunk kell azonban, hogy a mosonmegyei községek nagyobb számban nem vásároltak ezen az árverésen bikákat; a mosonmegyei gazdák annak

örülnek, ha állataikat magas áron tudják értékesíteni, de — úgylátszik — a jó leszármazású tenyészbikákért sajnálnak áldozatot hozni. Már pedig jó apaállatok nélkül nem lehet a tenyésztést előbbre vinni és az itt alkalmazott takarékoskodás a legjobban megbosszulja magát. K-r.

A TAVASZI BUZA VETÉSI IDEJÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSÁNÁL fontos az, hogy a talaj a vetéskor milyen állapotban van. A korai vetés és kelés a tavaszi buzánál nagy előny és ezért kell a kítavaszkodáskor lehetőleg azonnal, még a többi tavaszi kalászos előtt a tavaszi buzát vetni, viszont sárba semmi esetre se kenjük bele, hanem inkább várjuk meg azt az időpontot, mikor jó vagy kifogástalan vetést lehet végezni, még akkor is, ha e miatt némileg meg is késünk. A fő elv legyen tehát a vetés koraisága, de csak egyéb körülmények figyelembevételével.

A LOVAK HAVIVAKSÁGÁNAK ÁTÖRÖKLÉSE. A havivakság nem öröklődik. Hogy bizonyos ménes havivak kancáinak csikói szintén megkapják az időszakos szemgyulladást, annak okát újabb megfigyelések abban találták, hogy a havivakságot előidéző — eddig közelebről még nem ismert — élősködők az illető vidék talajában, növényzetén (legelő) élnek s így természetes, hogy a legelőn fertőzött és megvakult kanca csikója is felveszi a kórokozó anyagot a ménes legelőin. E megbetegedéshez azonban az öröklésnek semmi köze. Ha a havivak kancák csikóit más vidékre, nem fertőzött legelőre viszik, akkor nem kapják meg a szemgyulladást. A fogarasi ménesben is megszűnt a havivakság, mihelyt Bábolnára helyezték át a ménest.

SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁSBA SZENVEDŐ TEHÉN tőgyét lehetőleg sokszor fejjük ki, mert ez egyetlen orvosság az elapadás ellen.

A TRÁGYALÉ FELHASZNÁLÁSA. Ahol az udvaron gyűlik össze a trágyalé eső után, ott a trágya nincs helyesen vezetve. A trágyaverem aljának és oldalának jól ledöngölt, fizet be nem ivó agyagból, vagy falazva kell lennie. Meneteleken kell építeni, úgy, hogy egy irányba lejtjen. Ide azután salazott kutak kell készíteni. A trágyalé gyűjtése megérdemli a gondot és költséget, mert ez a trágya értékesebb része, benne igen sok a növényi tápanyag. — Elsősorban a rétre kell kihordani. Az udvaron összegyűlő trágyalé rendszeren nem lesz olyan sűrű, hogy a növényeknek megártson. Ha erős, egészen fekete és átható szaga van, föl kell vízzel hígítani. Ha réten nincs, olyan földre kell kiönteni, ahová takarmányrépát, tengerit, zabosbükönyt, csalamádét vagy burgonyát akarunk tavasszal vetni.

TANÁCSADÓ

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy csak teljes név- aláírással és pontos címmel ellátott levelekre válaszolunk.

KÉRDÉS. Kisorsolták-e C 013.569-9 és 013.564-6 számú új Magyar Vöröskereszt sorsjegyeimet? (B. M. Bánk.) — **FELELET.** A sorsjegyeket még ezideig nem sorsolták ki.

KÉRDÉS. Az olasz vöröskereszt sorsjáték mikor tart sorsolást? (Sz. M. Nagyoroszi.) — **FELELET.** A kérdett sorsjátéknak 1914 óta nincs nyeresémlistája; nem tudjuk, hogy mikor fognak újra sorsolni.

KÉRDÉS. Felsőágának kézimunka-árjegyzékre van szüksége, hol szerezhető be? (P. I. Kabai.) — **FELELET.** A kézimunkakereskedők árjegyzékét a nagy költségre, valamint az áruk folytonos változására való tekintettel újabbra nem adnak ki. Forduljon egyik nagyobb kézimunkaüzlethez, ahol érdeklődésére megfelelő árajánlatokkal fognak szolgálni. Cégeket nem ajánlhatunk.

KÉRDÉS. Fajgalamb hol szerezhető be? (Sz. L. Debreczen.) — **FELELET.** Fajgalamb beszerezhető Simon János őrnagynál a Galambtenyésztők Egyesületének elnökénél, Újpest, Gyár-u. 9. sz.

KÉRDÉS. A beszolgáltatandó kukorica kivételése mily elvek alapján történt? (N. I. Polgárd.) — **FELELET.** A 9610/1920. M. E. számú kormányrendelet szerint minden termelő, kinek tengerivetése fél magyar holdnál nagyobb volt, köteles 10 magyar hold területig magyar holdanként 1 q, azonfelül legkevesebb 2, legtöbb 4 q csöves tengerit a közélémezés céljára beszolgáltatni.

KÉRDÉS. Szövőgép hol szerezhető be? (S. B. Papkeszi.) — **FELELET.** Szövőgép beszerezhető a Háziipar szindikátusnál (Budapest, IV., Kecskeméti utca) és az Iparosok Országos Központi Szövetkezeténél (Budapest, Nádor-utca 22. sz.).

KÉRDÉS. Biborherét kukorica alá akarok szántani, mennyi időre lesz hatása a zöld trágyázásnak? (Sz. F. Alsók.) — **FELELET.** A zöldtrágya hatása nem tart oly sokáig, mint az istállótrágyáé. Nagy átlagban ugyanis az istállótrágya java hatását 3-4 évre szokás tenni, amikor a zöldtrágyázás 2-3 évben vehető fel.

KÉRDÉS. Rühes lovat hogy lehet gyógyítani? (N. J., Lipcse, és (Kétegyházi előfizető.) — **FELELET.** A rühes lovat kéthárom százalékos kreolinol oldattal 4-5 napi időközökben be kell kenni mindaddig, míg a betegség megszűnik.

KÉRDÉS. Egy hároméves ménem van, szabad-e vele engedély nélkül fedeztetni? (H. N., Bánhida.) — **FELELET.** A törvény az engedély nélküli fedeztetést tiltja. Az engedély megadásáért tessék a vármegyei lötenyésztési bizottsághoz fordulni, a kérvényt a főszolgabírói hivatal útján adja be.

KÉRDÉS. Többen birtok albérletben 1920. évben kisebb-nagyobb területeket egy nagy birtokból, adót nem voltunk kötelesek fizetni és most a bérbeadó köteleli rajtunk. Kötelesek vagyunk-e megfizetni? (Ifj. N. V., Hidvég.) — **FELELET.** Az 1920. évi XXIII. t.-c. 89-90. szakaszainak rendelkezései szerint a felemelt földadót bérlet esetén a bérlő köteles megfizetni. Az eddigi adónak $\frac{9}{10}$ része terheli a bérlőt.

KÉRDÉS. A dohánytermelőknek hányféle jutalomdíjat ad a kormány? (S. J.) — **FELELET.** A dohánytermelők részére engedélyezett prémium (jutalomdíj) kétféle: ültetési és minőségi prémium. Az elsőt megkapja minden kincstári dohánytermelő, aki régi (1914. évi vagy későbbi első izbeni) dohányterületének 60⁰0-át ültette be az idén dohánnyal és ezenkívül elért átlaga az illető beváltóhivatali körzetben általában elért átlaghozammal egyenlő. Ez az ültetési prémium kat. holdanként 500 K. A minőségi prémiumot pedig az a kincstári dohánytermelő kaphatja meg, akinek átlaga a körzetbeli átlaghozammal egyenlő és ezenkívül a jobb osztályokba tartozó dohánya egész termésének — levélfajonkint — 30-50⁰0-át teszi ki. (A részletek a beváltóhivatalban megtudhatók.) Ez a minőségi prémium az I. osztályú és annál jobb dohánynál 200 K., a II. osztályúnál 150 K., a III. osztályúnál 100 K q-ént.

KÉRDÉS. Az utca-frontra nyíló ház helyemen lévő gyémántcsafa kinek a tulajdonát képezi? (K. Gy.) — **FELELET.** Ha a ház előtti térbe esik az ültetett fa, az esetben az köztulajdon képez azzal nem rendelkezik.

KÉRDÉS. A pártorfiú járandóságából levonható-e valami összeg azon a címen, hogy nem kellőképp végzi a dolgát? (N. A., Ménfő.) — **FELELET.** Ez okból csak elbocsájtatható az alkalmazott, de kialakított bére vissza nem tartható.

KÉRDÉS. A pénz-felülbélyegzés előtt való napokon a rekvirált gabonát felül nem bélyegzett pénzzel fizették ki. Másoknak pedig csak felülbélyegzett pénzt adtak. Köteles voltam-e elfogadni? (Egy előfizető, Balatonfőkajár.) — **FELELET.** A rekviráló hatóság mindenkor az érvényben lévő pénzzel fizetett. Felülbélyegzés előtt természetesen felül nem bélyegzett pénzzel, amennyiben pedig később volt esedékes a fizetés, úgy már csak felülbélyegzett pénzzel fizethető.

KÉRDÉS. Remélhető-e az állatárak emelkedése? Mi a lóbor piaci ára? (Cs. Sz., Tiszaug.) — **FELELET.** Az állatárak emelkedése nem valószínű. A szózott lóbornek a budapesti piacon az ára körülbelül 1700 K.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége által rendezett hatalmas gyűlés a nemzetrontó újságok ellen.

KÉRDÉS. Bábaiskola mikor nyílik meg és milyen feltételekkel vesznek fel? (B. Andrásné, Gyöngyös.) — **FELELET.** Folyó évi szeptember hó 1-én kezdődik tanfolyam. A feltételek megbeszélése végett személyesen kell ott jelentkezni. (VIII., Rökk Szilárd-utca 33. sz. Budapest.)

KÉRDÉS. Minden iratom megvan ahhoz, hogy Amerikába kivándorolhassak, de útlevelemet még mindeztideig nem kaphattam meg. Adnak-e Amerikába útlevelet? (K. Cs. K., Kötaj.) — **FELELET.** A kivándorlásnak semmi akadálya nincs, ha a szükséges amerikai nyilatkozat megvan arra, hogy Ön saját munkájából képes megélni. Ha hiányos az útlevél iránti kérvénye, azt a belügyminisztérium közölni fogja.

KÉRDÉS. Tizenhét évet betöltött ifjú lehet-e katona? A Vasárnapot milyen feltételek mellett lehetne árusítani? — **FELELET.** Katonának jelentkeztek ott, ahol katonailag nyilván van tartva. Lapunk terjesztése ügyében forduljon pontos cím közlése mellett a kiadóhivatalhoz, amely a feltételeket közölni fogja.

KÉRDÉS. Egy somogyvármegyei birtokos idegen pénzzel bocsátotta árúba házát. Szabad-e ezt tenni? (Bahocsai olvasó.) — **FELELET.** Az adás-vétel feltételeit sem törvény, sem rendelet nem szabályozza. A kincstár azonban az ilyen szerződések után nagyobb illetéket szed, mintha magyar pénzben lett volna kikötve a vételár. Nemzeti szempontból mindenesetre elítélendő az illető birtokos eljárása.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Március 15.

1848. Március 15! A szabadság tavasza... Lánglelkű magyar ifjak életretörése a hosszú rabsors után... egy évezredes nemzet szabadulása a rabbillincsektől...

Egy nemzet kiáltotta: én élni akarok; szabadsághoz edzett lelkemet nem béklyózhajátok le zsarnoki hatalmatokhoz; magyar vagyok, annak kell lennem s magyar akarok lenni! — Egy nemzet kiáltotta — s a nemzet győzött, mert élni, győzni akart.

1921. március 15! Örök ünnepe a magyarnak... Szabadok vagyunk újra, bár száz sebtől vérzők, de béna testtel is szebb a végtelen láthatár, a csillagos ég, mint megkötött tagokkal a börtön sötét fala...

Szabadságért kiáltanak ma is sokan, kiknek bűneiért béklyót raktak a legszentebb szabadságra: a sajtószabadságra! Feltámadást kiáltanak azok, kiknek keze a nemzet meggyilkolásától véres, kik kaján arccal vigyorogtak, mikor vesztőhely felé kísérték a magyar nemzetet...

Nem... nektek nem a szabadság kell — kárhozott gyilkosok, ne verjétek melleteket, hogy én magyar vagyok! — Oh — a magyar nem sírja a szabadságot; az én lelkem tiszta, magyar, kezemen nincs bilincs — nektek meg a börtön is gyermek-játszóhely.

Szabadság... szabadság... A magyar, aki e földért küzdött, akinek lelke tapad a rónához, a Termő rőghöz, azt kiáltja: ne add a kezébe a nemzet gyilkosainak a szabadság hatalmát... a szabadság a mienk!

Magyar! Te hét vezérek harcos ivadéka, érzed úgye, hogy kardod percre pihenhet, hogy a fojtó gyűrűhatár között élheted magyar életedet, hogy itt nem vagy rabmagyar?! S aki nem magyar, annak légyen átkozott e föld, nyugtot sehol se leljen.

Márciusi ifjak! Hős nagyjai a független magyar honnak... Kossuth Lajos... emléked előtt ismét boldogan, hittel gyujtunk örök hálaécsket... Magyarország újra szabad... szabad... szabad...!

S 20-án, a nagy halott halálának évfordulóján a szabad haza hű fiainak lelke elzarándokol könyörgéssel a sötét sírbolthoz:

Kossuth Lajos! A te lánglelked, a te nagy szellemed, a te tiszta honszerelmed vezessen bennünket a szabadság útjain, hogy küzdjünk testvéreink szabadságáért is, Nagy-Magyarországért...

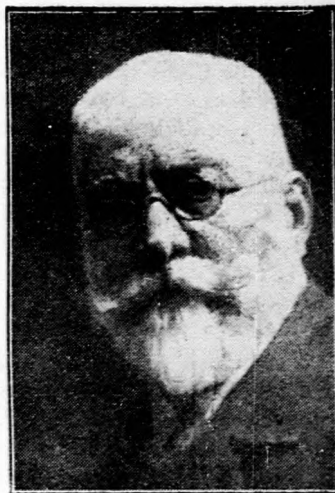
Török-temetés.

Húsvéti számunk.

Olvasóink figyelmét már most felhívjuk húsvéti számunkra, amelyet a rendesenél jóval nagyobb terjedelemben: elbeszélésekkel, versekkel, több kisebb-nagyobb gazdasági cikkel, sok érdekesnél-érdekesebb képpel, kacagtató rajzzal gazdagítva küldünk el a falvakba.

Ezenkívül húsvéti számunkban közöljük a Vasárnap kiltűnben sikerült pályázatának eredményét.

Sajnos, a vasútat igazgatósága a vasútforgalmat az ünnepek alatt lényegesen csökkenteni fogja, ennél fogva nem ígérhetjük meg, hogy mindenhová, a legmesszebb fekvő faluba is megérkezik húsvét első napjára a Vasárnap ünnepi jókívánságaival. A magunk részéről mindent elkövetünk, hogy még az utolsó rendes vonatokkal el tudjuk küldeni lapunkat, de ha mégis valahova később érkezne meg, ne haragudjanak rá olvasóink, hanem vásárolják meg, hogy szeretetteljes, lelkes munkánk kárba ne vesszék.

Benczúr Gyula, a világhírű magyar festőművész. Született 1844-ben Nyiregyházán, meghalt 1920 július 16-án Dolányban, megszállott területen. Leghíresebb alkotásai: Vajk megkeresztelése; II. Rákóczi Ferenc elfogatása; Hunyadi László búcsúja; Budavár bevétele; Az ezredéves hódolás. A Képzőművészeti Társulat most munkáiból gyűjteménycs kiállítást rendezett.

A Vasárnap szerkesztősége

MAGYAR ÉS CSEH ÁLLAMFÉRFIAK TALÁLKOZÁSA. Teleki Pál gróf miniszterelnök és Gratz Gusztáv külügyminiszter az osztrák területen fekvő brucki *Harrach* kastélyban tárgyalásra ültek össze Benes cseh külügyminiszterrel és *Hotovecz* kereskedelmi miniszterrel. Ezek a tárgyalások gazdasági természetűek, de szóba jönnek a nemzeti kisebbségek jogai is.

A JUGOSZLÁV CSAPATOK RÖVIDESEN KIÜRITIK BARANYÁT. Lord *Newton* és lord *Sydenham* Magyarország érdekében az angol felsőházban a kormányhoz interpellációkat intéztek. Lord *Newton* interpellációjában úgy emlékezett meg Magyarországról, mint Angolország volt ellenségeinek legrokonszenvesebbjéről és a kormányhoz azt a kérdést intézte, hajlandó-e a jugoszláv kormányt Baranya kiürítésére felszólítani. Lord *Sydenham* Európa legtöbbet szenvedett népének nevezi Magyarországot és magáévá teszi lord *Newton* kérdéseit. A kormány nevében lord *Crawford* felelt az interpellációkra s kijelentette, hogy néhány héten belül a Magyarországgal kötött békeszerződés hatályba lép és a jugoszláv csapatoknak akkor minden körülmények között ki kell vonulniok Magyarországból.

NYOLCSZÁZ MAGYART KIUTASÍTOTT ÚJBÓL A ROMÁN KORMÁNY ARADRÓL. Minap érkezett Szegedre a román megszállott területről egy menekült vonat, amely 800 aradi kiutasított magyart hozott magával.

A SZERBEK KIUTASÍTOTTAK NÉGYSZÁZ SZABADKAI ÁRVÁT. A szabadkai állami gyermekmenhelyről a szerb hatóság a napokban kiutasított 400 magyar gyermeket azzal az indokolással, hogy a gyermekmenhely épületére más célokra sürgősen szükség van.

A SZÖVETSÉGESEK TÖBB NÉMET VÁROST MEGSZÁLLTAK. A szövetségesek nem fogadják el azokat az ellenjavaslatokat, amelyeket a németek a londoni értekezleten előterjesztettek és előzetes fenyegetésükhöz híven elrendelték a büntető rendszabályokat. Belga és francia csapatok megszállták *Duisburg, Ruhrort és Düsseldorf* városokat. *Düsseldorfbán* kihirdették az ostrom-állapotot. *Hamburg és Bréma* előtt angol hadihajóraj jelent meg. Az antant megkezdte a német vámszedést. A francia és belga határon a behozott német áruk árából 50 százalékos levonást eszközölnek. A megszállott területen a franciák erőszakoskodnak.

MEGVÁLTOZTATTÁK A TÖRÖK BÉKE-SZERZŐDÉST. A londoni értekezlet elhatározta, hogy megváltoztatja a török békeszerződést. Törökországgal minden ellenségeskedést haladéktalanul megszüntetnek, a franciák által megszállt területet kiűrik, a foglyokat rövid időn belül kicserélik és szabályozzák a közgazdasági kérdéseket.

A MONTENEGRÓI SÓLYOM HARCA A SZERB KESELYŰ ELLEN. Péter montenegrói herceg kiáltványt intézett népéhez, melyben bejelenti atyai trónjához való jogait. Megüzeni a sólymok harcát a szerb keselyű ellen és bejelenti, hogy legközelebb megjelenik Montenegroban, a fekete hegyek szent földjén, ahol harcolni akar a szerb bitorló ellen.

AZ OROSZ ELLENFORRADALMÁROK HATALMUKBA KERÍTETTÉK PÉTERVAR NAGYRÉSZÉT. A kronstadti ellenforradalom sikerén fölbuzdulva 37 ezer matróz és helyőrségi csapatok vonultak Kronstadtból Pétervár irányában. *Kronstadtból lúz alá vették Pétervárt.* Pétervár partii ütegei viszonzták a tüzelést. A bombázás mindkét részről igen heves volt. Pétervár utcáin harcok folynak. A fölkelők a város legnagyobb részét birókukba kerítették. A kronstadti fölkelők előrenyomulva elfoglalták *Krasznaja-Gorkát.*

A város helyőrsége kronstadti nemzeti kormány oldalára állt. A tengerészek fölhívást intéztek szikratáviró útján a Pétervár környéki helyőrségekhez, akiket a bolsevik elnyomók ellen harcra szólítottak föl. A szovjetcsapatok egyrésze átpártolt a fölkelőkhez. A pszkovi kerületben is több vörös ezred föllázadt. A pétervári munkások csatlakoztak az ellenforradalomhoz, a szovjet-kormány szigorú rendeleteinek ellenére folytatják a harcot. A hatóságok fenyegetéseire már egyáltalán nem is hederítnek a munkások. A népbiztosok automobilon elmenekültek. Pétervár és Kronstadt között a tenger jegén is heves harcok folytak. A kronstadti forradalmi kormány a világ munkásaihoz kiáltványt intézett, amelyben felszólítja őket, hogy lépjenek harcba a kommunisták, a munkások igazi elnyomói ellen.

MEGGYILKOLTÁK A SPANYOL MINISZTER-ELNÖKÖT. Dátó spanyol miniszterelnököt, amikor autóján elhagyta a kamara épületét, három ismeretlen ember több revolverlövessel megölte. A miniszterelnökre huszonhét lövést adtak le, melyek közül három halálos volt. A merénylők dum-dum lövegeket használtak. A tettest *Mateo* anarchista személyében a rendőrség letartóztatta.

A CSEHEK «NEMZETI» HŐSEI. A megszállott Felvidéken most jelent meg egy új tankönyv *Szlovákia történelme* címmel, amelyből a következő nevezetesebb «szlovák nemzeti» hősokeket említjük meg: A legelső szlovák nemzeti hős *Svatopluk*, akitől egy *Árpád* nevű magyar vezér «arvasz fondorlattal» elvette az országát. A nemzeti hősoke között szerepel *Csák Máté* is, de a legnagyobb *II. Rákóczi Ferenc*, aki a *szlovákiaság szabadságának kivívásáért fogott fegyvert.* A könyv részletezi azt az összeesküvést is, amelyet «több szlovák főúr», így *Wesselényi, Zrínszky (?), Frangepán, Illésházy, Thurzó és Thököly* készített elő. Miután így kisajátítja a magyar történelemnek legnagyobb alakjait, megjegyzi a könyv, hogy a legnépszerűbb szlovák nemzeti hős azonban *Janosik*, akitől csak annyit tudunk, hogy rablásért és gyilkosságért akasztófán fejezte be az életét.

AZ ARADI KOSSUTH-SZOBROT LEDÖNTÖTTE AZ OLÁH KATONASÁG. A megszállott Aradról érkező utasok elbeszélése szerint egy oláh tisztt és egy csapat katona ledöntötte a művészi *Kossuth-szobrot.* A hatóságok hivatalos nyilatkozatukban azt állítják, hogy a rombolást a csőcselék követte el.

NAGY TŰZ A NAGYKÖRÖSI NAGYERDŐBEN. Szombaton délután tűz támadt a nagykörösi nagyerdőben, amelyet a tűzoltóság alig tudott elfojtani. Így is 40 hold erdő lett a lángok martaléka.

Japán nő.

Magyar hadifogoly sírja Szibériában.

ORSZÁGOS TENYÉSZÁLLATVÁSÁR AZ OMGE által április hó 9., 10 és 11-ikén Budapesten rendezendő, díjazással egybekötött országos tenyészállatvásár és gépkiallítás iránt nem remélt nagy érdeklődés mutatkozik, amit legjobban az eddig beérkezett bejelentések nagy száma igazol. Főleg gazdag választék lesz a vásáron szimmentali telitőr és félitőr, tovább: magyar bikákból, mangalicakanokból és kocákból és húserőnő kosokból. De kisebb számú bejelentés van már eddig montajoni és berni bikákból, szimmentáli és bonyhádi tehénből, hús-sertésekből, fésűs- és posztógyapjas juhokból is. Hasonlóképpen nagyon sok bevásárlási jelentkezés is van és a jelek után ítélve a hétéves szünet után erős kereslet fog megnyilvánulni az országos tenyészállatvásáron. Ennek jelentőségét emelni fogja még az a körülmény, hogy ez a vásár egybe fog esni az új tenyész- és haszonállatvásártelep ünnepélyes megnyitásával.

A HÁZHELYEK KIJELÖLÉSÉVEL FELMERÜLŐ KÖLT-SÉGEKET AZ ÉRDEKELTEKNEK KELL MEGFIZETNI. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a házhelyekben részesülők az eljárás során felmerülő költségeket a kapott házhelyek arányában viselik. A hadirothontak, hadiövegyek, felnőtt hadiárak közül a teljesen vagyontalanoknak a földművelésügyi miniszter előlegezi a rájuk eső összeget. Az érdekeltek erre vonatkozó kérelmüket a községi elöljáróságnál jelentsék be.

AZ ADÓGABONA VÁLTSÁGÁRÁNAK ELENGEDÉSE. A közlemezési miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a 100 holdnál kisebb gazdaságok azon határozat ellen, amely őket a gabonaváltóságát megfizetésére kötelezte (ha a reá kivett adógabonát és adotengerit természetben beszolgáltatni nem tudta), tizenöt napon belül az illetékes járási főszolgabíróhoz felelővel élhetnek.

AHÁNY HAZ, ANNYI SZOKÁS. Ez a mondás igen találatosan alkalmazható az idővélés különféle formáira is. Ha két német találkozik, ezt kérdezik egymástól: *Hogy érzi magát?*, a hollandiak: *Hogyan megy?*, az angolok: *Mit csinál?*, a spanyolok: *Mint áll on?* a franciák: *Hogy tartja magát?* és így tovább. Kinában rendszerint így köszöntik az emberek egymást: *Evett már rizkását?* Egyiptomban pedig így: *Hogyan izzad?*, mert izzadás egészségre mutat, míg száraz bőr legtöbbször a láz jele; Egyiptomban ugyanis mindenféle láz dühöng és természetes, hogy ismerősök mindjárt az iránt érdeklődnek, hogy nincs-e lázuk.

MILLIÓS OROSZ VÁROSOK VISSZAFEJLŐDÉSE. A bolsevisták legutóbb népszámlálást rendeltek el Szovjet-oroszország területén. A hivatalos adatok szerint a városi lakosság átlag 80 százalékkal csökkent. A két főváros lakosainak száma igen nagy mértékben megcsappant, úgy hogy Pétervárt már csak 700 ezer, Moszkva pedig most 800 ezer lakost számlál.

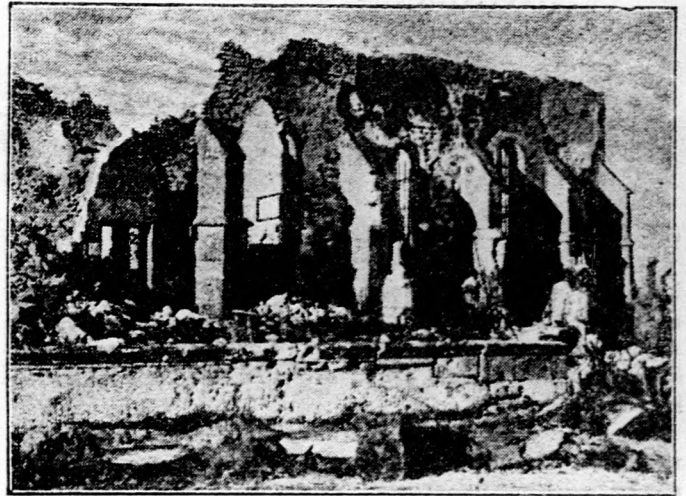
LÉGHAJÓ, AMELY VIZEN IS KÖZLEKEDHETIK. Az angol léghajózási miniszterium olyan léghajót építtetett, amely 1500 mérföldnyi utat bír megtenni anélkül, hogy készleteit megújítaná. A hajó a víz színén is közlekedik, mint bármily közönséges hajó. Motorai összesen kétezernégy száz lóerejűek, a hajó földelzeten öt gépfegyver van, a személyzete hét emberből áll.

SZERENCSETLENSÉG A LAKODALMON. Egy *Mirman* nevű francia gazdálkodó leányának esküvőjén, a lakodalmas nép csak véletlen szerencse folytán menekült meg a biztos haláltól. Az ötven főre menő násznép éppen elhagyta a majorságot, amidőn a falak összedőltek és maguk alá temettek kilencven juhot és egy anyadisznót.

HUSZONÖT BOTOT HUZZAK A KÉPVISELŐJÜKRE. A lengyelországi Lipowa községbelieik huszonöt botütést mértek ki képviselőjükre. A bizalom ily módon való nyilvánítására az adott okot, hogy a képviselő választói akaratával ellentétben beszélt a parlamentben az alkotmány reformjáról.

HOL VÁSÁROLJUNK? Ezt a fontos kérdést azok oldják meg legsikeresebben, akik legelső kézből szoktak vásárolni. Ilyen forrás az összes hangszer-cikkben: *Sternberg királyi udvari hangszergyár budapesti (Rákóczi-út 60. sz.) zenepalotája.*

TUDÓSÍTÓKAT KERESÜNK az ország minden városában, kis- és nagyközségében. Ajánlatokat «Gondtalan megélhetés» jelígre a kiadóhivatalban.

A világháborúban szétlőtt franciaországi templom.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Árpa 1300—1350 K, ördarpa 1500—1600 K, zab 1200—1300 K, rapca 2500—2600 K, morzsolt tengeri 850—880 K, koles 800—850 K, bab 1000—1050 K, lencse 1700—1800 K, lóheremag 3000—3200 K, lucernamag 9000—12500 K, viktoriaborsó 1800—1900 K, óziborsó 950—1000 K, szőszőszűkhöny 2400—2500 K, muharmag 1350—1400 K, lenmag 2600—2800 K, tavaszbukkköny 1400—1450 K, pohanka 1800—1950 K, mák 3800—4000 K, cirokmag 1050—1100 K, napraforgó 1200—1300 K, kendermag 1600—1800 K, ballacim-mag 2000—2100 K.

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika jobbminőségű 45—56 K (kilogrammonként élősúlyban), silányabb 38—44 K, ökör jobbminőségű 60—68 K, középminőségű 40—45 K, silányabb 32—39 K, tehén 32—64 K, növendék 42—44 K, bivaly 32—50 K, kicsontozni való 25—31 K.

VIDÉKI VASAROK-ról érkező hírek szerint 1—1½ éves üszök 57 K, 1—1½ éves línók 58—62 K, jármos ökrök és négyéves línók 64—66 K, hasas tehének 64—70 K, fejős tehénekért 74 K-t fizettek kilogrammonként élősúlyban.

LÓVÁSÁR. Jobb hátlasló és csikó 5000—32.000 K, nehéz igásló 32.000—100.000 K, könnyű igásló 17.000—35.000 K, könnyű kocsiló 39.000—75.000 K.

SERTÉSVÁSÁR. Elsőrendű nehéz sertés élősúlyban kilogrammonként 100 K, jobb hizott sertés 90—96 K, könnyebbek 75—85 K, sovány sertés 105—110 K, szalonna nagyban 105—110 K, zsír 142—144 K.

BÓR ÉS FAGGYÚ. Nyers marhabőr 70—80 K, borjúbőr 160—170 K, juhbbőr 40—45 K kilogrammonként, faggyú 68—70 K.

BORJÚ ÉS JUH. Borjú 54—80 K.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke, rántani való, párja 140—160 K, élő csirke, sütnivaló, párja 240—360 K, élő hizott kacsa, kg.-ja 160—170 K, élő hizott liba, kg.-ja 160—170 K, élő tyúk, párja 460—480 K, hizott kacsa, lisztltva, kg.-ja 160—175 K, hizott liba, lisztltva, kg.-ja 160—175, friss tojás drbja 320 K.

BOR ÉS SZESZ. A borpiac teljesen pang, üzletkötések nem történnék. Kontingens nyersszesz adózatlanul 115 K, finomított szesz adózva 235 K.

IDEGEN PÉNZNEMEK LEGMAGASABB ÁRA 1921 március 14-én. 1 drb Napoleon arany 125 K, angol font 1535 K, dollár 398 K, francia frank 28 K, svájci frank 66 K, német márka 6 K 62 f, olasz lira 15 K 50 f, orosz rubel 1 K 86 f, román lei 5 K 36 f, cseh szokol 5 K 50 f, szerb dindr 10 K 45 f, lengyel márka 54 f, osztrák korona 66 f, 1 darab ezüst korona — 100 magyar korondért Zürichben 144 svájci frankot fizettek.

REGÉNY,

TALIZMÁN

IRTA: SOMLAY KÁROLY

(11. folytatás.)

Az eső verte, a szél fújta; de nem érezte sem a hideg esőt, sem a kiméltlen szelet. Nem didergett, nem fázott; hiszen fűtötték az érzelmei. Lenke kisasszonykán, meg azon az örök problémán tündődött, hogy voltaképpen mi lehet ott a sötét bakonyi erdő-kön túl...

— Az erdő az életet szimbolizálja most. Vajjon mit rejt számomra sötét méhében a rengeteg erdő? Vajjon mit csinálhat most Lenke? Vajjon meglelném-e Lenkicát a sötét erdőben, ha keresni próbálnám? — töprengett és vágyakozva, nyitott ajakkal veszett tekintete a levelét hullató sötét Bakonyon.

Éhes lett. Kítől kérjen egy falat kenyeret? Haza nem mert menni.

— Puskát fogna rám az apám, ha megmondanám neki a bajomat, — dünnyögte és azt sem vette észre, hogy besötétedett.

Zuhogott a zápor. Lábai cuppogtak a vizes sárban.

— Hát ilyen kálváriás úton kell megindulnom az életbe? Megindulok. Visszatekintés nélkül megyek az utamon. Le akarom győzni a sorsot... Most én vagyok Tennyson idilljének Lancelot lovagja, Lenke meg a Shalott kisasszony. Ő érette mindent... Hazardőr leszek, ha muszáj; de nem akarom, hogy másnak, idegennek varrjon a Lenke gombokat... Az életirányító harcokban meg fogom állani a helyemet, csak most egy falat kenyerem volna, — kiáltotta az erdő felé.

A szél elkapta a hangját. A hanghullámok elmállottak a fákat tördelő viharban. Hisz napirenden van, hogy a szenvedő segélykiáltásait elnyeli a Lét orkánya, — állapította meg cinikus bölcseléssel Csórom Tamás és dacosan gázolta az úttalan-utakat a vak éjszakában.

Eszébe jutott, hogy van édesapjának egy barátja, az öreg Pakróc Dani bácsi, aki Devecser városának bírása. Jó ember, emberséges ember, befolyásos ember, hát majd a Dani bácsihoz fordul.

Másnap délelőtt ért Devecserbe. Egyenesen a városháza felé tartott. Sejtette, hogy Pakróc uram, — aki mesterségére kefekötő volt, — mint bíró, ilyen időben okvetlen a városházán hivataloskodik.

Devecserben abban az időben sok csizmadia lakott. Többnyire vagyonos polgárok voltak s így majdnem felerészben közülük választották a községi előljáróságot és a képviselőtestületet. Tréfából el is nevezték az előljáróságot csizmadia-miniszteriumnak.

Az előljárók az ősi szokásokhoz híven tanácsos-nak hívták magukat. Így a pápaszemes Marton csizmadia-nak Marton tanácsos úr, a félszemű Tóth József csizmadia-nak pedig Tóth tanácsos úr volt a hivatalos címe. Fizetést természetesen egy vörös rézpetákot se húztak a várostól a tanácsosok.

Pakróc bíró éppen egy természetes asszonysággal bajoskodott, mikor Tamás a kancelláriába lépett.

— Nem maradok tovább, bíró uram! Egy percig sem maradok tovább egyült az urammal, — habatyolt lihegve az asszonyság.

— Miért nem? — kérdezte pipájából barnás füstcsomókat fujdogálva a bíró.

— Hát instállok azért, mert durva, mint a pakróc és iszik, mint a kefekötő.

— Fekomadta, teremtette, ne csúfolódjék az asszony, mert lelkemuccse lecsukatom. Elfelejtette kigyelmed, hogy az én nevem Pakróc, a mesterségem meg a kefekötés?

Az asszonyság szó nélkül somfordált el a bíró úr elől. Következett a másik panaszos, egy cifraszűrös atyafi.

Válni akarnék az asszonytól, a Jutkától, — dünnyögött a szúr sallangjait cibálva a polgár.

— Mi kifogásod van, virágom, az asszonyod ellen? — kérdezte a bíró az ablak felé totyogva.

Megkövetem a bíró urat, az a kifogásom, hogy céda. Néha bizony félrelép a beste.

— Hallottad-e, virágom, az egyszeri molnár históriáját? Nem? No majd elmondom. Panaszra ment a molnár a bíróhoz, hogy egy idegen kutya be-belopódzik a malomba és megeszi a lisztet. Azt kérdezi a bírótól a molnár, hogy a malmot gyűjtsa-e föl, vagy pedig a kutyát üsse-e agyon? Azt mondja erre a bíró a molnárnak, hogy se a malmot ne gyujtsd fel fiam, se a kutyát ne üsd agyon; majd inkább terád vágatok huszonötöt, mert nem vigyáztál a malmadra... Érted az igazságot, virágom?

— Értem bíró uram, ezután majd résen leszek a malom mellett, — felelte a cifraszűrös és hazament.

Csak ezután került a sor Tamásra.

— Hát néked mi kell öcsém? — mordult bíró uram a fiatalemberre.

Tamás bemutatkozott. Elmondta az állapotját tövérről hegyére.

— Épen jókor jöttél Tamás fiam. Szívesen segíték rajtad. A nótárius mellé éppen bojtárt keresünk. Rogo, láttál-e már vörössorrú, pirosashú szarkát?

— Hírét sem hallottam még efajta szárnyasnak — mosolygott Tamás.

— Gyere csak öcsém, mindjárt mutatok egyet, — szólt kézenfogva Tamást a bíró úr és bevezette a másik irodába.

A pókhálós szobában, vastag protokollumok és össze-visszaságban heverő akták között egy pocakos úr szuszogott az írósztal mellett. Borvirágos orrán csontkeretes pápaszem ült; duzzadt potrohán pedig egy piros bársonyból készült, hajdan jobb időket élt zsinóros mellény feszült.

— Szarka Dömötör nótárius uram, bemutatom magának az új segédet. Egyik barátomnak a fia, Csórom Tamásnak hívják. Épen most ugrott meg a barátoktól a kölyök, — mutatta be a jegyzőnek a városbíró a jövevényt.

— Üljön le hát fráter, vegyen a kezébe kalamust, aztán írja, amit a tolla alá mondok. Lóüggyben meg marhaüggyben kell a főbíróhoz sürgős jelentést írni — morgott mély baritonjával a princi úr Tamásra.

Csórom Tamás rá sem ért szemügyre venni az ekzotikus madarat, a vörössorrú és pirosashú Szarka nótáriust, hanem dologhófogott.

REJTVÉNY.

Beküldte Horváth Károly (Sáp).

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és a nyertesek névsorával 15-ik számunkban közöljük. A helyesen megfejtők között kisorsolunk egy-egy

tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyvet.

A 9-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

E porba hullott szép haza föl fog virulni még.

Megfejtették: Király Lajos, ifj. Illés Lajos, ifj. Nagy Pál, Szalay Béla, ifj. Varga József, Krajnyák Imre, Szobek Lóránd, Harovnik Mariska, Paulin Gizella, Németh Sándor, Vizi Géza, Böröcz Frigyes, Salamon János, Fűzy Tivadar, D. J. Nyomár, Molnár Lajos, Gombos József és Lidike, ifj. Tóth István, ifj. Tóth János, Boros Mihály, Pál Antal, Pál Zoltán, Püspöki Gábor, ifj. Patay Ferenc, Várady Katóka, Várady Ilonka, Czobor Katóka, id. Boros Pál, Anicskin Mihály, Kiss Ferencné, Czobor Boriska, Enberger Gizella, ifj. Tapovics Gábor, Orosz János, Horváth Károly, Vermes János, Pálosi Bálint, Tóth Elek, Bertsch Géza, Horváth János, Bucci Sándor, Rác Terike, Marton Gizella, Zsolczay Mihályné, Kovács Sárika, Galló József, Nyiri Esztike, Komáromi Mariska, Baraxa Böske, Sári

S

Eszter, Vedlik Lajos, Miskey Alajos, Vértesi Ferenc, Fehér Bözsike, Demecs Kálmán, Szakáll József, Tanú Mihály, Főik Ilona, Hugyik Pál, Kén-tor Géza és Vica, Tóth Sándor, Löwenkopf Adolf, Vasvári Böske és Idus, Kovács Sándor, Nagy Ferenc, Lénárt György, Mész Klárka, Szintén György, Mile

József, Svintch József, Orosz Anna, Mile Miklós, Mile Józsefné, Nagy Menyhért, Barcsay Margit, Szabó Elek, Korözs Istvánné,

A megfejtők közül kisorsoltunk tíz nevet és pedig:

Pálosi Bálint (Hajdubáház), Tanú Mihály (Kecskemét), Várady Ilonka (Szala), Pál Zoltán (Békes), Horváth János (Felsőszág), Molnár Lajos (Hajduböszörmény), Orosz Anna (Edelény), Marton Gizella (Zalaszegvár), Vermes János (Erdőtelek), Bertsch Géza (Pásztó),

akiknek címére elküldöttünk egy-egy

tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyvet.

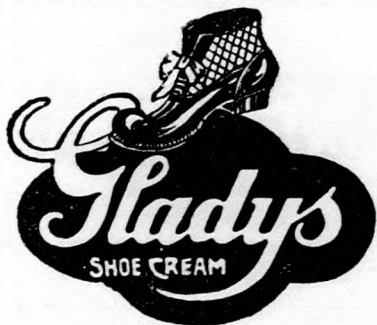
A 10-11-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA
Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Itt a Tavasz!

Az elegáns világ cipőkrémje
Gyártja: Herceg Géza, V., Bálvány-utca 16.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtökéletesebb házi szernek, a

Diana-sósorszesznek,

melv úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 16 K, egy középüveg ára 40 K, egy nagy üveg ára 80 korona.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

MEGNYILT

Keresztény cég!

Cseh Ferenc

uj cipőüzeme B d pest, VIII. ker., Oriás-utca 41. szám. Prater-utca sarok. Saját haz.)

Olcsó húsvéti árak:

Női cipő fehér vászon, fél, fűzős	650 K
„ fekete sevrő, fél	680 K
„ fekete bagaria, fél, betéttel	700 K
„ fekete antilop, spanglis	600 K
„ fekete, eg-z fűzős, strapa, boxbőr	800 K
„ fekete, divatos, betétes egész magas szárral	1150 K
Férfi cipő sevrő vagy box, fűzős, elegáns forma	1100 K
Férfi cipő sevrő vagy box, fél, elegáns forma	900 K
Gyermek cipő fekete fűzős, 6-10 évesig	300 K
11-14 évesig	400 K

Vidékre utánvétellel. Meg nem felelő kicserélték.

Gazdasági épületek építését,

átalakítását, tervezését, a leltakarókosabb mó szer szerint, vasbetonkerítések s mindennemű építési anyagok szállítását a legolcsóbb napi áron vállalja ACS AURÉL építész és építőmester, Bucapest, I. kerület, Meszaros-utca 18. szám.

Ön megveszi és olvassa

a **VASÁRNAPOT** ?
és **UJ BARÁZDÁT** ?

Szóljon a szomszédjának, hogy vegye meg és olvassa ő is!

Bekebeli minőségű

Ugabonaszákok
ponyvák
zsinegek és mindenféle
gazdasági
kötélárúk
kék es tenér uszó
kocsikenőcs
különféle
gépolajok és
gépzsirok
kaphatók a **Hangya** D. I. osztályában

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-
udvari gyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60.
(Saját palotájában.)

Vidékre való szállításokat legpontosabban eszköz-
lünk. Hangszerek javítását szakszerűen végezzük.
Az összes hangszerek legfinomabb minőségben.

Zeneiari rézfúvós hang-
szerek. Gramofon beszélő-
gépek. Cimbalomok. Har-
moniumok. Bét-, selyem-
és acélhúrok.

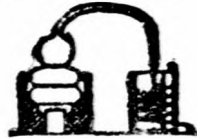

10 koronát küldjön és írja
meg, hogy melyik hang-
szerről kíván képezet árjegy-
séket. Bérmentve kapja!
Mindegyik hangszerről külön-
külön árjegyzék jelent meg,
tehát 10 koronáért csak
egyfelét kaphat.

RÉZGÁLIC legprimább 99%-os
sötétkék kristályos.

**Pálinkafőzőüstök
Mosóüstök**

Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
vörösrézből
Szőnkegőző, Kénmáj
legolcsóbb áron kaphatók

Szontágh Pál, rézárugár Budapest, IX., Üllői-út 19.

Szakorvosi rendelő vér- és
nemibetegek részére.

Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 92., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

Vermorel és minden **permetezőket**

és azok alkatrészeit legjobb minőségben gyártja
HIRMANN FERENC fémárugár, Budapest, Csányi-u. 7.
Telefon: József 106-27, József 106-71.

Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegségeket
gyógyító intézete
férfiak és nők részére
Bpest, József-körút 3.

A szabadalmazott

Frador VII.

metsző és kertész **ollók**
a legolcsóbbak és legjobbak.

Gyártja és forgalomba hozza **Frador**
újdonások háza
Budapest VI.,
Kapható minden vaskereske-
desben és a Hangya fiókjában. Andrásy-út 62.

WÁGNER magyar
hangszer
árúháza

Budapest, VIII., József-körút 15. sz.
Fiókjárat: IX., Ráday-utca 18. sz.
Képes árjegyzéket ingyen küld!

Csépléshez békebeli
új gabonás
zsákok

ismét legolcsóbb áron kaphatók
Fleiner Jenő és társa zsáknagykereskedőnél,
Budapest, V., Perczel Mór-u. 4. Tel. 119-76

Drótkerítéssel

megvédi házatát, baromfiudvarát
és az elveit maot. Kérjen árlapot

Haidekker Sándor drótfonat-
gyarostól
Budapest, Üllői-út 48/27.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült térfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és
zsiros bőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőrscizmák, boxscizmák, munkáscipők nagy választékban.

Nem kell feljönnie

Budapestre. Minon helybeli gazdasági,
hivatalos, bizalmas ügyében eljárók,
bevásárlásait, eladásait elintézem.
Telefon József Lányi Lajos nyug. okl. gazdasági intéző
126-55. Budapest, VII., Kazinczy-utca 14. szám.

GAÁL JÓZSEF

szíjgyártó- és nyergesmeister
Budapest, VIII., Illés-utca 13.
Műhely: I., Átlós-út 18. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálato-
kat a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig.
Raktárról azonnal szállít elsőrendű ipis és
parádés, saját készítésű lószerszámokat.
Nem tévesztendő össze a gyár, nagy reklám-
mal hirdetett silány tucat munkákkal.

Zsák és ponyva

Telefon 85-92
80-82
104-10

NAGEL ADOLF,
V., Arany János-u. 10.
Távírat: „NAGELA.”

A „HANGYA”

vidéki szövetke-
zeteinek tagjai
jutnak még ma
is a legjutányosabb áruk mellett ruhá-
zati cikkekhez, miért is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives úgy a saját, vala-
mint a családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felső-
kabátok, flu és gyermekruhák, férfi és női
kötött kabátok, sweaterek, férfi női és gyer-
mek harilnyák, szövet és kelmeárukat

A „HANGYA” vidéki szövetkezetel
útján szerezze be.

LIBÁL B. látszer-, tanszer- és mecha-
nikai játékarúkt raktára
Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)

Szemüvegek, lorgnettek, látcaövek, rajz-
eszközök, hőmérők dús választékban.
Javítások szakszerűen eszközöltetnek.

E lapra hivatkozók érdeklődésben részesülnek!

Uj veszprémi szekerek és gazdasági kocsik

intányo-an átadhatók:

Misura Mihály kocsigyár
Budapest, VIII., Óriási-u. 6-8-10.

Legnagyobb csiraképességű fajazonos

gazdasági vetőmagvak

legolcsóbban a
„HANGYA”

kötélkébe tartozó szövet-
kezetek útján szerezhetők be.

Legmagasabb napiáron vásárolunk
mindennemű gazdasági vetőmagot.
Mintázott árajánlatok a „HANGYA”
központi magosztályához küldendők.

Permetező tömlők,

permetező tárcsák, hortómlők békeminőségben
LÁNG J. ES FIA műszaki nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41.

Dr. Hirsch és Reiter bankiroda

Elfozad mindennemű
tőzsi és mezbizást.
Budapest, V. ker.,
Akadémia-utca 7.
Telefon 179-07.

**Idégen papirpén-
zek, arany- és
ezüstpénzek vé-
telét és elad-
ását a legkedvezőbb
áron eszközli.**

Vidékre levélbeli megkeresésre válaszol.